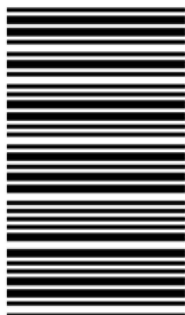

کد کنترل

601A

601A

صبح جمعه
۱۴۰۴/۱۱/۱۰
دفترچه شماره ۲ از ۲

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
سازمان سنجش آموزش کشور

«علم و تحقیق، کلید پیشرفت کشور است.»
مقام معظم رهبری

آزمون ورودی دوره‌های دکتری (نیمه‌متمرکز) – سال ۱۴۰۵
زبان و ادبیات فارسی (کد ۲۱۰۱)

مدت زمان پاسخ‌گویی: ۱۰۵ دقیقه

تعداد سؤال: ۸۰ سؤال

عنوان مواد امتحانی، تعداد و شماره سؤال‌ها

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره
۱	زبان عربی – کلیات ادبی (تاریخ ادبیات – دستور – عروض و قافیه – نقد و نظریه‌های ادبی معاصر)	۳۵	۱	۳۵
۲	بلاغت	۵	۳۶	۴۰
۳	متون نظم – متون نثر	۴۰	۴۱	۸۰

استفاده از ماشین حساب مجاز نیست.

این آزمون نمره منفی دارد.

حق چاپ، تکثیر و انتشار سؤالات به هر روش (الکترونیکی و...) پس از برگزاری آزمون، برای تمامی اشخاص حقیقی و حقوقی تنها با مجوز این سازمان مجاز می‌باشد و با متخلفین برابر مقررات رفتار می‌شود.

* داوطلب گرامی، عدم درج مشخصات و امضا در مندرجات کادر زیر، به منزله عدم حضور شما در جلسه آزمون است.

اینجانب با شماره داوطلبی با آگاهی کامل، یکسان بودن شماره سندلی خود با شماره داوطلبی مندرج در بالای کارت ورود به جلسه، بالای پاسخنامه و دفترچه سؤالات، نوع و کدکنترل درج شده بر روی جلد دفترچه سؤالات و پایین پاسخنامه ام را تأیید می‌نمایم.

امضا:

زبان عربی - کلیات ادبی (تاریخ ادبیات - دستور - عروض و قافیه - نقد و نظریه‌های ادبی معاصر):

■ ■ عین المناسب للجواب في الترجمة و المفهوم (۱-۵):

۱- ﴿ فَلَمَّا أَنجَاهُمْ إِذْ هُمْ يُبْغُونَ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّمَا بَغِيكُم عَلَىٰ أَنْفُسِكُمْ مَتَاعَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا ﴾
عین الصحیح:

(۱) پس از آنکه نجات یافتند آن زمان در زمین سرکش می‌شوند درحالی که برحق نیستند؛ مردم! سرکش بودن شما چیزی جز زیان برایتان نیست و فقط بهره‌مند شدن از زندگی دنیاست.

(۲) پس چون آنها را نجات دهد آن موقع به ناحق در زمین طغیان می‌کنند؛ ای مردم سرکشی شما متوجه خودتان است و این تنها بهره‌ای از زندگی دنیاست.

(۳) و چون آنها را نجات داد به غیرحق به سرکشی در زمین می‌پردازند؛ مردم! فقط سرکشی شما به خودتان برمی‌گردد و زندگی دنیا کامجویی است.

(۴) پس زمانی که نجاتشان داد ناگاه به ناحق در زمین سرکشی می‌کنند. ای مردم سرکشی‌تان فقط به زیان شماست. لذت زندگی پست را طلب می‌کنید.

۲- « قَلِيلُ الْمَالِ تَصْلِحُهُ فَبِئْسَ مَا لَا يَبْقَى الْكَثِيرُ مَعَ الْفَسَادِ ». عین الصحیح:

(۱) مال اندک (نزد افراد) اگر خوب به کارش ببری، می‌ماند و مال زیاد با تباهی برقرار و باقی نمی‌ماند.

(۲) مال (پیش آدم‌ها)، چه اندک باشد و چه کثیر، با فساد باقی نمی‌ماند ولی با صلاح باقی می‌ماند.

(۳) مال اندکی که در راه صلح به کار رود، باقی می‌ماند و مال کثیری که در راه فساد به کار رود، باقی نمی‌ماند.

(۴) مال اندک (نزد اشخاص) که صرف کار خیر شود، باقی می‌ماند درحالی که مال کثیری که در راه فساد به کار می‌رود، باقی نمی‌ماند.

۳- « فَيَالَيْتَ مَا بَيْنِي وَ بَيْنَ أَحَبَّتِي مِنْ الْبَعْدِ مَا بَيْنِي وَ بَيْنَ الْمَصَائِبِ ». عین الخطأ:

(۱) کأنَّ الشاعر يصارع البلاء دومًا و لا يتخلص منها.

(۲) في نظرة الشاعر ما يتمناه امر مستحيل لا يتحقق.

(۳) حبذا لو كان الأحباء كالبلاء فيأتون إلي بين فينة و أخرى.

(۴) تلك البينة الكثيرة بين الشاعر و بين زملائه رفعت صراخه فيبث الشكوى.

۴- عین ما یناسب مفهوم البيت التالي:

« بادِ هواك صبرت أم لم تصبرا و بكاك إن لم یجرِ دمك أو جرى»

- (۱) تو به یک خاری گریزانی ز عشق تو بجز نامی چه میدانی ز عشق
 (۲) عشق از اول سرکش و خونی بود تا گریزد هر که بیرونی بود
 (۳) نیست در عشق، خطِ خود موجود عاشقانرا چه کار با مقصود
 (۴) هزار جهد بکردم که سرّ عشق بپوشم نبود بر سر آتش میسرم که نجوشم

۵- عین الصحيح: « من لم یركبِ الأهوالَ لم ینلِ الرغائبَ، و من ترك الأمر - الذي لعلّه یبلغُ فيه حاجتَه - هيبةً

و مخافةً، فليس ببالغِ جسيماً»:

- (۱) إذا لم تستطع أمراً فدعه و جاوزه إلى ما تستطيع
 (۲) تريدین لقیانَ المعالی رخيصةً و لا یبدّ دون الشهد من إبر النحل
 (۳) و إنّنا أناس لا توسّط بیننا لنا الصدر دون العالمین أو القبر
 (۴) و مُراد النفوس أصغر من أن تتعدّی فیّهِه و أن تتفّانی

■ ■ عین المناسب للجواب في الإعراب و التحليل الصرفي (۶-۹):

۶- « إلى الله أشكو أن في النفس حاجة تمرّ بها الأيام و هي كما هيا». عین الصحيح:

- (۱) هي: ضمير للنصب و الجرّ ، معرفة ، مبني على الفتح / مبتدأ و مرفوع محلاً.
 (۲) حاجة: اسم ، مؤنث ، جامد (مصدر) ، نكرة ، منصرف ، خبر « أن » و مرفوع.
 (۳) أن: من الحروف المشبهة ، موصول حرفي و مع اسمها و خبرها تؤوّل إلى المصدر و مفعول به و منصوب محلاً لـ « أشكو».

(۴) تمرّ: فعل مضارع ، صحيح و مضاعف ، لازم / فاعله ضمير « هي » يعود إلى « حاجة » و الجملة فعلية و نعت و منصوب محلاً.

۷- «ليس الحجاب بمقص عنك لي أملا إن السماء تُرجى حين تحتجب». عین الصحيح:

- (۱) تُرجى = فعل و فاعله ضمير أنت المستتر وجوباً و خبر و مرفوع محلاً و الجملة اسمية و تعليلية.
 (۲) تحتجب = فعل و فاعله ضمير « هي » المستتر جوازا و مضاف إليه و مجرور محلاً و يؤوّل إلى المصدر تقديره « احتجاب».
 (۳) بمقص = « مقص»: اسم فاعل مصدره « قصي » ، منقوص ، و الباء زائدة و منصوب محلاً و شبه الجملة متعلق بمحذوف ، خبر لـ « ليس».

(۴) لي = ل: حرف ، مبني على الكسر و ضمير الياء مجرور بها ، « لي » منقوص / الجار و المجرور متعلق بـ « مقص » و حال لـ « أملاً » و منصوب محلاً.

- ۸- « كم أنادي أنظرونا نقتبس من نوركم قد رجعنا جانباً من طور أنوار الجلال». عین الصحيح:
- (۱) نقتبس: فعل مضارع ، مزيد ثلاثي من باب افتعال ، متعدّد ، معرب / فعل مجزوم و الجملة فعلية و جواب طلب ، و تقديره : إن تنظرونا نقتبس.
- (۲) كم: اسم غير منصوب للدلالة على الكثير، مبني على السكون / كم استفهامية و مفعول به لفعل أنادي و منصوب محلاً و تمييزه محذوف.
- (۳) رجعنا: فعل ماضٍ ، صحيح و سالم ، متعدّد ، مبني للمعلوم ، مبني على السكون / فعل و فاعله ضمير (نا) البارز و الجملة استئنافية و صفة لـ « نور » و مجرور محلاً.
- (۴) جانباً: مذكر ، جامد ، نكرة ، معرب ، منصرف / مفعول به و منصوب لفعل رجعنا و لا يستطيع أن يكون ظرفاً للمكان لأنه محذوف.
- ۹- « عجبْتُ لما يخوض النَّاسُ فيه يرومون الخلافةَ أن تزولاً». عین الخطأ:
- (۱) الخلافة: اسم ، مفرد ، مؤنث ، جامد و غير مصدر ، معرّف بأل ، معرب ، صحيح الآخر ، منصرف / مفعول به و منصوب.
- (۲) يخوض: فعل مضارع ، للغائب ، مجرد ثلاثي ، معتل و أجوف ، لازم ، معرب / فعل و فاعله ضمير « هو » المستتر فيه جوازاً و الجملة فعلية و صلة و دون الإعراب.
- (۳) ه: اسم غير منصرف، ضمير متصل للنصب أو للجرّ ، للغائب ، معرفة ، مبني على الكسر لوقوعه بعد الياء الساكنة / « فيه » جار و مجرور و متعلّقهما فعل « يخوض ».
- (۴) تزول: مجرد ثلاثي ، معتل و أجوف / فعل منصوب و فاعله ضمير « هي » و مصدر مؤوّل و حال و منصوب محلاً و صاحبها « الخلافة » تأويله « زائلة ».

■ ■ عین المناسب للجواب في الإعراب و التشكيل (۱۰ و ۱۱):

۱۰- عین الصحيح:

- (۱) إذا رأيت أثيراً كُن سائراً و حلّماً
- (۲) ما مرّ من ذكر الحمى بمسمعي
- (۳) و أن سلّم الإنسان من سوء نفسه
- (۴) و أخو العداوة لا يمرّ بصالح
- ۱۱- « إذا كان هذا الخلق على صغره و ضعفه قدر على التخلص من مرابط الهلكة بمودته، فالانسان الذي أعطى العقل و الفهم و ألهم الخير و الشرّ أولى بالتواصل و التعاضد. » أخص عدد الأخطاء:
- (۱) ثلاثة (۲) أربعة (۳) خمسة (۴) ستة

■ ■ عین المناسب للجواب في القواعد (۱۲-۱۵):

۱۲- عین الصحيح في وزن الكلمات:

(۱) انحاء = افتعال (۲) حادي = عالف (۳) ميثاق = فعلال (۴) يصف = فعل

۱۳- عین المصدر الميمي:

(۱) لا تظن أن مستخرج النفط عمل سهل.

(۲) إنما النفط مستخرج من الآبار العميقة جدًا.

(۳) إن مستخرج النفط ليس تاريخه ببعيد عنا.

(۴) إن مستخرج النفط بقادر على جمع الموارد الطائلة.

۱۴- عین تقديم الخبر وجوبًا:

(۱) ﴿وَقُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي لَمْ يَتَّخِذْ وَلَدًا وَ لَمْ يَكُنْ لَهُ شَرِيكٌ فِي الْمَلِكِ وَ لَمْ يَكُنْ لَهُ وَلِيٌّ مِنَ الذُّلِّ﴾

(۲) ﴿قَالَتْ رُسُلُهُمْ أَلِ فِي اللَّهِ شَكٌّ فَاطِرِ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ يَدْعُوكُمْ لِيَغْفَرَ لَكُمْ مِنْ ذُنُوبِكُمْ﴾

(۳) ﴿لَيْسَ عَلَى الضَّعْفَاءِ وَ لَا عَلَى الْمَرْضَى وَ لَا عَلَى الَّذِينَ لَا يَجِدُونَ مَا يَنْفِقُونَ حَرَجٌ﴾

(۴) ﴿وَ لِلَّهِ غَيْبُ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ وَ مَا أَمْرُ السَّاعَةِ إِلَّا كَلَمَحٍ الْبَصْرِ أَوْ هُوَ أَقْرَبُ﴾

۱۵- عین الخطأ:

(۱) ﴿وَ مَا كَانَ اللَّهُ لِيُضَيِّعَ إِيمَانَكُمْ إِنَّ اللَّهَ بِالنَّاسِ لَرُؤُوفٌ رَحِيمٌ﴾: اللام الداخلة على خبر كان غرضها هو توكيد النفي، أي تؤكد أن الله بتاتا لا يقوم بهذا الأمر.

(۲) ﴿وَ لَمْ تَكُنْ لَهُ فِتْنَةٌ يَنْصُرُونَهُ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَ مَا كَانَ مُنْتَصِرًا﴾: (لم) من حروف الجزم و النقل و هي التي تنقل المعنى من المضارع إلى الماضي.

(۳) ﴿إِنَّ إِبْرَاهِيمَ كَانَ أُمَّةً قَانِتًا لِلَّهِ حَنِيفًا وَ لَمْ يَكُ مِنَ الْمُشْرِكِينَ﴾: من الزائدة التي دخلت على «المشركين» جاءت لتجعل هذه الكلمة موضع اهتمام.

(۴) ﴿وَ مَا تَسْأَلُهُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ إِنْ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِلْعَالَمِينَ﴾: دخول (من) تؤكد النفي.

۱۶- کدام بیت در بحر منسرح مثنی مطوی مکشوف است؟

(۱) این که تو داری قیامت است نه قامت و این نه تبسم که معجز است و کرامت

(۲) آب حیات می دمدم از لب جان فزای تو راحت روح می دهد خنده دلگشای تو

(۳) از دوست به هر جوری بیزار نباید شد از یار به هر زخمی افکار نباید شد

(۴) گر متصور شدی با تو درآمیختن حیف نبودی وجود در قدمت ریختن

۱۷- کدام یک از موارد زیر بحر نادرست آمده است؟

(۱) گفتم که سرانجامت معلوم شد (هزج مثنی اخرب مخنق ازل)

(۲) تا چند زخم به روی دریاها خشت (هزج مثنی اخرب مقبوض ازل)

(۳) آن سوداها که غرقه گشتند و فنا (هزج مثنی اخرم اشتر مکفوف محبوب)

(۴) بر چهره گل نسیم نوروز خوش است (هزج مثنی اخرب مقبوض مکفوف محبوب)

۱۸- در قافیه کدام بیت، ردف زائد وجود دارد؟

- (۱) دوش آگهی ز یار سفر کرده داد باد
 (۲) شهر به شهر کو به کو در طلبت شتافتم
 (۳) ای که ز دیده غایبی در دل ما نشسته‌ای
 (۴) کس نگذشت بر دلم تا تو به خاطر منی

۱۹- در قافیه کدام بیت، عیب ایطای خفی دیده می‌شود؟

- (۱) از غصه هجران تو دل پر دارم
 (۲) شب سیاه بدان زلفکان تو ماند
 (۳) منم که شهره شهرم به عشق ورزیدن
 (۴) چو بینم که درویش و مسکین نخورد

۲۰- در کدام مورد «تا» حرف ربط است؟

- (۱) نام نیک رفتگان ضایع مکن
 (۲) روز تا روز قدرش افزودم
 (۳) تانه تصور کنی که بی تو صبورم
 (۴) ز صاحب‌غرض تا سخن نشنوی

۲۱- در کدام مورد نوع فعل در جمله پایه و پیرو درست است؟

- (۱) مرد آن بود که از سر دردی قدم زند
 (۲) چو از پا درآمد صدایی شنید
 (۳) شنیدم که شاپور دم درکشید
 (۴) چو عهده نمی‌شود کسی فردا را
- (۱) درد آن بود که بر دل مردان رقم زند (پایه: ساده، پیرو: عبارت فعلی)
 (۲) بدان سان بلرزید بر خود چو بید (پایه: مرکب، پیرو: پیشوندی مرکب)
 (۳) چو خسرو به رسمش قلم درکشید (پایه: ساده، پیرو: پیشوندی مرکب)
 (۴) حالی خوش‌دار این دل پر سودا را (پایه: فعل لازم یک‌شخصه، پیرو: فعل مرکب)

۲۲- در کدام مورد جمله‌واره پیرو جزئی از نقش اصلی نیست؟

- (۱) توانا که او نازنین پرورد
 (۲) ترسم نرسی به کعبه ای اعرابی
 (۳) شنیدم که طغرل شبی در خزان
 (۴) کسی قیمت تندرستی شناخت

۲۳- نقش مؤول در کدام مورد نادرست است؟

- (۱) گر آن پرورش یابد امروز باز
 (۲) یکی گوید که مهدی گشت پیدا
 (۳) ما را که ز خوی خود ملال است
 (۴) در وهم ننگجد که چه دل‌بند و چه شیرین

۲۴- در بیت زیر فاعل منطقی «بباید» در کدام مورد آمده است؟

- «گهی گویند او خود کیست باری که ما را زو بباید بردباری»

- (۱) او
 (۲) ما
 (۳) خود
 (۴) بردباری

- ۲۵- کدام مورد در خصوص مکاتب سبک‌شناسی درست است؟
- (۱) سبک‌پروژه در سبک‌شناسی تکوینی به تکوین سبک در ادوار تاریخی مختلف توجه دارد نه به سبک فردی گوینده.
 (۲) بررسی و تحلیل متون در سبک‌شناسی تأثری (عاطفی) براساس تأثر خالق اثر از جهان خارج شکل می‌گیرد.
 (۳) شارل بالی در سبک‌شناسی ساخت‌گرا به جملات با مضمون یکسان و عواطف متفاوت توجه داشته است.
 (۴) در سبک‌شناسی نقش‌گرا به کارکرد اجتماعی زبان توجه می‌شود.
- ۲۶- در سیر تحولی زبان فارسی از دورهٔ میانه به دورهٔ جدید، کدام تحول مورد توجه قرار نمی‌گیرد؟
- (۱) آوایی و موسیقایی (۲) لهجه‌ای و گویشی (۳) واژگانی (۴) صرفی و نحوی
- ۲۷- کدام مورد از مثنوی‌های عبدی بیگ شیرازی که به تقلید از منظومه‌های نظامی سروده شده، درست است؟
- (۱) مظهر اسرار و جوهر فرد در برابر مخزن‌الاسرار (۲) خزائن‌الملوک در برابر مخزن‌الاسرار
 (۳) جام جمشیدی در برابر هفت گنبد (۴) مطلع‌الانوار در برابر مخزن‌الاسرار
- ۲۸- در چهارچوب تحولات شعر فارسی در سده‌های ۸ و ۹ قمری، نقش جریان صوفیانه در شکل‌گیری سبک‌های شعری در سده‌های بعد چگونه تحلیل می‌شود؟
- (۱) باعث رکود و تکرار مضامین در شعر فارسی شد و زبان پیچیده و مصنوع شعر صوفیانهٔ فارسی در سده‌های ۱۰ و ۱۱ قمری با نوآوری همراه نبود.
 (۲) تأثیر آن بیشتر در نثر ادبی بود و در شعر فارسی، نقش چندانی ایفا نکرد. در نثرهای عرفانی سده‌های پسین، نوآوری گسترده‌ای به چشم می‌خورد.
 (۳) صرفاً به آفرینش اشعار عارفانه و بی ارتباط با دیگر سبک‌ها روی آورد و این جریان بر سبک شعری دوره‌های بعدی، تأثیر محدود و مشخصی داشت.
 (۴) در شعر فارسی، به ویژه در سبک اصفهانی - هندی موجب شد مضامین عرفانی با زبان پیچیده و تصاویر بدیع بیان شود و سبک‌های شعری نوینی شکل گرفت.
- ۲۹- کدام مورد شامل کتاب‌هایی است که اگر چه تاریخی هستند به انشایی کاملاً ادبی نگاشته شده‌اند؟
- (۱) راحة‌الارواح از دقایقی مروزی - فیروزنامه از محمد بیغمی
 (۲) فیروزنامه از محمد بیغمی - مواهب الهی از معین‌الدین یزدی
 (۳) تاریخ معجم از شرف‌الدین یزدی - الاوامر العلائیه از ابن بی‌بی
 (۴) راحة‌الارواح از دقایقی مروزی - سمط‌العلی از ناصرالدین منشی
- ۳۰- کدام مورد براساس اصول نشانه‌شناختی ریفاتر درست است؟
- (۱) به اعتقاد ریفاتر دستور زبان شعر ذاتاً دستورگریز است.
 (۲) در نظریه ریفاتر معنا برآمده از تفسیر خواننده است نه متن شعر.
 (۳) ریفاتر تمایل دارد نظریه‌های غیرادبی را در تحلیل متون ادبی به کار گیرد.
 (۴) در این نوع از نشانه‌شناسی هر شعری دارای چندین هسته معنایی یا خاستگاه است که شاعر آن را در متن بیان می‌کند.
- ۳۱- براساس نظریات نقد روانکاوانه، «تفسیر خواننده» کدام است؟
- (۱) نوعی واکنش حاصل از مضمون هویت شخصیت‌های متن است، هنگام تبادل بین ضمیر ناخودآگاه خود با ضمیر ناخودآگاه نویسنده.
 (۲) فعال شدن سازوکار دفاعی خواننده است برای دست یافتن به مفهومی که بر مضمون هویت متن صحنه بگذارد.
 (۳) تلاش خواننده است برای کشف ناخودآگاه متن هنگام تهدید توازن روانی خود.
 (۴) فرافکنی نیازهای روانی، هراس‌ها و امیال او به متن است.

- ۳۲- کدام مورد متناسب با مفاهیم اصلی نظریه روایت ژرار ژنت است؟
 (۱) از دید ژنت هیچ روایتی بدون کانونی‌سازی شکل نمی‌گیرد.
 (۲) در بحث زمان روایت، ژنت صحنه‌پردازی را تناظر زمانی میان واقعه و بازنمایی آن در روایت دانسته است.
 (۳) منظور ژنت از راوی برون‌داد، راوی‌ای است که در رویدادهای داستان مشارکت نمی‌کند و قادر به بازگویی روایت برای خواننده نیست.
 (۴) اصطلاح «حذف» در نظریه ژنت مرتبط با ترتیب زمانی روایت است و بدین معنا است که بسیاری از وقایع روایت به صورت بسیار مختصر ذکر می‌شوند.
- ۳۳- کدام مورد بیانگر وجه اشتراک مهم فمینیسم، مارکسیسم و تاریخ‌گرایی نو با فرمالیسم است؟
 (۱) زندگی‌نامه و نیت مؤلف را موضوعاتی نامرتبط با نقد ادبی قلمداد می‌کنند.
 (۲) توجهی به معادلات قدرت یا ایدئولوژی مستتر در متن ندارند.
 (۳) به صناعات متن و ویژگی‌های درون‌بنیاد آن تمرکز می‌کنند.
 (۴) به زندگی‌نامه و نیت مؤلف بسیار توجه دارند.
- ۳۴- در متن زیر که بخشی از شعر سهراب سپهری است، به کدام کهن‌الگو اشاره شده است؟
 «در لبه فرصت تالو انگور
 حرف بزن، حوری تکلم بدوی!
 حزن مرا در مصب دور عبارت
 صاف کن.»
- (۱) تاناتوس (۲) پرسونا (۳) آنیما (۴) آنیموس
- ۳۵- کدام مورد از اصول و مفروضات بنیادین نقد روانشناسانه لاکانی محسوب نمی‌شود؟
 (۱) لاکان رشد روانی و تکوین شخصیت را با ابداع مصطلحات و مفاهیم جدیدی در روانکاوی تبیین می‌کند.
 (۲) به نظر لاکان استعاره و مجاز مرسل جزو بنیانی‌ترین سازوکارهای ضمیر ناخودآگاه است.
 (۳) به نظر لاکان زبان نقش تعیین‌کننده‌ای در رشد روانی و شکل‌گیری شخصیت دارد.
 (۴) لاکان رویکردی ساختارگرایانه به زبان دارد.

بلاغت:

- ۳۶- در کدام بیت، نوع «علاقه مجاز» در مقابل آن نادرست است؟
 (۱) تیز رفتار گردد و چیره
 (۲) پس از تحصیل دین از هفت مردان
 (۳) چون صدف در همه جهان نکند
 (۴) سوادای لیب شکردهانان
- ۳۷- در کدام بیت «ایهام ترجمه» وجود دارد؟
 (۱) آنکه جز کعبه مقامش نبد از یاد لب
 (۲) چشم جادوی تو خود عین سواد سحر است
 (۳) دل من در هوس روی تو ای مونس جان
 (۴) زلف مشکین تو در گلشن فردوس عذار
- چون که مجروح گردد از آهن (جنسیه)
 پس از تأویل وحی از هفت قُرّاً (علت و معلول)
 جز به دریای مدح تو معدن (حال و محل)
 بس توبه صالحان که بشکست (عموم و خصوص)
- بر در میکده دیدم که مقیم افتاده است
 لیکن این است که این نسخه سقیم افتاده است
 خاک راهی است که در دست نسیم افتاده است
 چیست؟ طاووس که در باغ نعیم افتاده است

۳۸- در کدام مورد وجه شبه دارای صنعت استخدام است؟

- (۱) امید در شب زلفت به روز عمر نبستم
 (۲) چو آفتاب می از مشرق پیاله برآید
 (۳) خواهم شدن به بستان چون غنچه با دل تنگ
 (۴) کفر زلفش ره دین می‌زد و آن سنگین دل

۳۹- در بیت زیر چه صناعات بلاغی دیده می‌شود؟

«تاب بنفشه می‌دهد طره مشکسای تو
 پرده غنچه می‌درد خنده دلگشای تو»

- (۱) استعاره مکنیه - مجاز - تأخیر مسندالیه - سجع متوازن
 (۲) استعاره مصرحه مرشحه - تشبیه - ایجاز - مراعات نظیر
 (۳) استعاره تبعیه - تشبیه مضم - اطناب - جناس مضارع
 (۴) تشبیه مضم تفضیلی - استعاره مکنیه - حصر و قصر - مراعات نظیر

۴۰- کدام مورد از نظر علم معانی، در بیت زیر دیده می‌شود؟

- «ز بنفشه تاب دارم که ز زلف او زند دم
 تو سیاه کم‌بها بین که چه در دماغ دارد»
- (۱) حصر و قصر
 (۲) حذف مسندالیه
 (۳) تنکیر مسند
 (۴) تأخیر مسندالیه

متون نظم - متون نثر:

۴۱- با توجه به ابیات زیر، کدام مفهوم در بیت متناظر خود مشاهده نمی‌شود؟

- (۱) آن سه دختر و آن سه خواهر پنج وقت در پرستاری به یکجا دیده‌ام (ستاره پروین)
 (۲) به بالا ز سرو سهی برترست چو خورشید تابان به دو پیکر است (خورشید در عطارد)
 (۳) عشق تو را نواله شد گاه دل و گهی جگر لاغر از آن نمی‌شود چون بره دو مادری (صورت فلکی دو پیکر)
 (۴) بر لعاب گاو کوهی دیده آهوی دشت از لعاب زرد مار کم‌زیان افشاندانند (قلم)

۴۲- مفهوم بیت زیر با کدام یک از ابیات تناسب کمتری دارد؟

- «در آستین مرقع پیاله پنهان کن
 (۱) اگرچه باده فرح‌بخش و باد گل‌بیز است
 (۲) ز رنگ باده بشویم خرقه‌ها در اشک
 (۳) صراحی و حریفی گرت به چنگ افتد
 (۴) مجوی عیش خوش از دور واژگون سپهر
- که همچو چشم صراحی زمانه خون‌ریز است»
 به بانگ چنگ مخور می که محتسب تیز است
 که موسم ورع و روزگار پرهیز است
 به عقل نوش که ایام فتنه‌انگیز است
 که صاف این سر خم جمله دردی‌آمیز است

۴۳- مفهوم واژه یا عبارت مشخص شده در کدام بیت نادرست است؟

- (۱) ورد تو این بس است که ای غیث‌الغیث
 (۲) بنگر چه ناخلف پسری کز وجود تو
 (۳) در جست‌وجوی حق شو و شبگیر کن از آنک
 (۴) اکنون طلب دوا که مسیح تو بر زمیست
- کز فیض او به سنگ فسرده رسد نما (حضرت حق)
دارالخلافة پدر است ایرمان‌سرا (دل)
 ناجسته خاک ره به کف آید نه کیمیا (تحمل مرارت)
 کانگه که رفت سوی فلک فوت شد دوا (جان و دل)

- ۴۴- مفهوم کدام بیت با دیگر موارد متفاوت است؟
 (۱) هر آن کسی که مر او را ز می خمار گرفت
 (۲) چنانکه عادت خوب تو شیر خورد از فخر
 (۳) کسی که خشم تو او را به چاه ژرف افکند
 (۴) چنانکه هر که مر او را گزنده مار گزید
- ۴۵- مفهوم بیت زیر به کدام مورد نزدیکتر است؟
 «غوطه توان داد روز عرض ضمیرش در عرق آفتاب چرخ برین را»
 (۱) گرمای وجود او آن قدر زیاد است که حتی آسمان را غرق در عرق می کند.
 (۲) آفتاب در برابر درخشش اندیشه او خود را ناچیز می بیند و شرمسار می شود.
 (۳) اگر باران از آسمان می بارد به خاطر شرمندگی از کرم اوست که به صورت عرق آن ظاهر شده است.
 (۴) سپاهیان او آن قدر زیاد است که روز سان دیدن از آنها آسمان خود را در برابر آن ناچیز می داند.
- ۴۶- در کدام مورد مخاطب ناصر خسرو متفاوت است؟
 (۱) دشت از تو کشید مفرش و شوی
 (۲) وانگه که تهی شدی ز فرزندان
 (۳) جز آن که به پیش تو همی نالم
 (۴) با باد چو بیدلان همی گردی
- ۴۷- کدام مورد از بیت زیر قابل استنتاج است؟
 «قصه سلیمان شنیدستی و قول مصطفی
 (۱) هیهات لا قربت قریبی و لا رحم
 (۲) مرد نهان زیر دل است و زبان
 (۳) لو کنت عاصرت التبی محمداً
 (۴) خرد را عنان ساز و اندیشه را زین
- ۴۸- مضمون ابیات زیر کدام است؟
 «خمر مثل های کتاب خدای
 خمر حرام است بسوزد خدای
 (۱) حرام بودن شراب
 (۳) زایل شدن خرد بر اثر نوشیدن شراب
- ۴۹- کدام مورد به قیامت صغرای انفسی از نظر عرفا اشاره دارد؟
 (۱) تابنه چون سوی ولایت برد
 (۲) مرغ قفس پر که مسیحای توست
 (۳) یا ز قفس چنگل او کن جدا
 (۴) بگذر از این مرغ طبیعت خراش
- ۵۰- موضوع اصلی ترکیب کنایی بیت زیر به کدام مورد نزدیکتر است؟
 «خوزستان را دو رخ نهاده
 (۱) تانهی رخ بر رخ سیمین بری
 (۲) گدایی که بر شیر نر زین نهد
 (۳) کمال دلبری از رخ نموده
 (۴) ز ضربتی که ز شمشیر او به هند رسید
- به می رهد ز عذاب خمار و رنج خمار
 خوی مخالف تو نیز شیر خورد از عار
 مگر به مهر تو گوید مرا ز چاه برآر
 امید رستن خویش افکند به مهره مار
- چرخ از تو خزید در خنزدادکن
 چو پنبه شوی به کوه بر خرمن
 من پیش که دانم این سخن گفتن؟
 نه خواب و قرار و نه خور و مسکن
- کو از اهل البیت چون شد با زبان پهلوی
 یوماً إذا أقصت الأخلاق و الشیم
 دیگر یکسر گل پر صورت است
 ما کنت أقصر عن مدا سلمانه
 بر اسپ زبان اندر این پهن میدان
- گرت به جای است خرد، چون خوری؟
 آن دل و جان را که بدو پروری؟
 (۲) لزوم تأویل کردن کتاب خدا
 (۴) حرام بودن انتساب مثال به کتاب خدا
- در پر خویشست به حمایت برد
 زیر تو پر دارد و بالای توست
 یا قفس خویش بدو کن رها
 بر سر این مرغ چو سیمرغ باش
- هندستان را سه ضربه داده
 زر بباید ریخت هم بالای پیل
 ابوزید را اسب و فرزین نهد
 دو خوزستان به یک پاسخ نموده
 کمرشکسته دم نیشکر ز هندستان

۵۱- در کدام مورد مفهوم عرفانی متناظر هر بیت به اشتباه ذکر شده است؟

- ۱) ای صدف جوی جواهر الآ
 - ۲) هم از او دان که جان سجود کند
 - ۳) رفتن از فعل حق سوی صفتش
 - ۴) زان که عیسیت را سوی لاهوت
- جان و جامه بنه به ساحل لا (مقام نفی و اثبات)
کابر هم ز آفتاب جود کند (نظریه کسب اشاعره)
وز صفت زی مقام معرفتش (مراتب تجلی)
هست در راه جمعة الصلوت (مشاهده)

۵۲- بیت زیر با کدام مورد تناسب دارد؟

- ۱) عقل دین مر تو را نکو یاری است
 - ۲) عشق را در کار گیر و عقل را بیکار کن
 - ۳) عقل کان رهنمای حیلست توسط
 - ۴) عقل در کوی عشق نابیناست
- آنچه غم بوده‌ست گردد مر شما را غمگسار»
گر بیایی نه سرسری کاری است
گر ز چرخ چنبری از غم همی خواهی نجات
آن نه عقل است کان عقیلست توسط
عاقلی کبار بوعلی سیناست

۵۳- دو بیت زیر توصیف کدام مورد است؟

- ۱) سرمای سخت زمستان
 - ۲) جره بر خاک ریختن
- «و تری طیور الماء فی وکناها
و اذا رمیت بفضل کاسک فی الهوا»
تختار حار النار و السفودا
عادت الیک من العقیق عقودا»
۲) مجلس بزم و کباب و باده‌نوشی
۴) روشنی آتش و جرقه‌های پراکنده از آن

۵۴- کدام بیت مفهومی متفاوت دارد؟

- ۱) نونو از چشمه خوناب چو گل تو بر تو
 - ۲) از زیر سیل به زیر آید و سیلاب شما
 - ۳) تف خون کز مزه بر لب زد و لب آبله کرد
 - ۴) خاک لب تشنه خون است و ز سرچشمه دل
- روی پرچین شده چون سفره زر بگشاید
گرچه زیر است رهش سوی زیر بگشاید
زمهریری ز لب آبله‌ور بگشاید
آب آتش زده چون چاه سقر بگشاید

۵۵- مفهوم نوشته شده در برابر کدام مورد را نمی‌توان از بیت برداشت کرد؟

- ۱) آسمان در کشتی عمرم کند دایم دو کار
 - ۲) بر سر من مغفری کردی کله وان درگذشت
 - ۳) به بیوسی از جهان دانی که چون آید مرا
 - ۴) کار آب نافع اندر مشرب من آتشیست
- گاه شادی بادبانی گاه انده لنگری (روزگار در زمان شادایم توقف می‌کند)
بگذرد بر طلیسانم نیز دور معجری (خوشبختی‌ام گذشت و بدبخت شده‌ام)
همچنان کز پارگین امید کردن کوثری (از جهان نباید انتظار نیکی داشت)
شغل خاک ساکن اندر سکنه من صرصری (همه عالم با من دشمنی می‌کنند)

۵۶- بیت زیر با کدام مورد تناسب دارد؟

- ۱) سائل او بود و من تو را مسئول
 - ۲) چون مراد حق شدی حق ره برد
 - ۳) عمر در محمول و در موضوع رفت
 - ۴) آدمی حامل آن سر است «و حملها الانسان انه کان ظلوما جهولاً»
- «حاملی محمول گرداند تو را
قابلی مقبول گرداند تو را»
هر دو هم‌سواره حامل و محمول
چون مریدی ره روی تا جان برد
بی بصیرت عمر در مسموع رفت

۵۷- مفهوم بیت زیر، چیست؟

«موکب حزمست از نهفته رود اشهب روزگار ادهم باد»

(۱) پیروزی با لشکر تو روز و شب قرین باد.

(۲) روز و شب چون دو اسب سیاه و سفید حامل عزم تو است.

(۳) اگر در پنهان تدبیری اتخاذ کنی روز تیره شود تا کسی بر آن وقوف نیابد.

(۴) سپاه تو به گونه‌ای مخفیانه به دشمن حمله می‌برد که باد هم نمی‌تواند خبر آن را به گوش روزگار برساند.

۵۸- مفهوم ابیات زیر به کدام مورد نزدیک‌تر است؟

«لَو كَانَتْ الْأَمْرَاضُ مَحْمُولَةً يَحْمِلُهَا الْقَوْمُ عَنِ الْقَوْمِ

حَمَلَتْ عَنْ جَسْمِكَ ثِقْلَ الْأَذَى حَمَلٌ جَفَوْنِي ثَقُلَ النَّوْمِ

(۱) بارت بکشم که نازنینی

(۲) یا دیده جای خواب بود یا خیال دوست

(۳) چو جسمت رفت جان را کن مصفا

(۴) در حضر سنگینی خواب گران معلوم نیست.

۵۹- در کدام مورد مفهوم بیت زیر آمده است؟

«کی شود بی‌سبب نموده تو بوده حق چو عقل پوده تو»

(۱) وجود و عقل تو بی‌حکمت نیست.

(۲) افعال تو نشانه عقل و حکمت الهی توست.

(۳) دریافت و کشفیات انسان با حکمت الهی قابل مقایسه نیست.

(۴) همچنان که عقل تو بر کار بی‌علت حکم نمی‌کند، حکمت الهی نیز بی‌سبب نیست.

۶۰- کدام مورد با مفهوم بیت زیر تناسب بیشتری دارد؟

«نان اگر آتش نمنشانند ز تو آب و گیا را که ستاند ز تو»

(۱) پشتم شکست چرخ که رویم نگه نداشت

آبم ببرد دهر کز او نان نیافتم

(۲) چون آهوان گیا چرم از صحن‌های دشت

اندیک نگذرم به در ده‌کیای نان

(۳) صهبا گشاده آبی و زر بسته آتشی است

من آب و آتش از زر و صهبا برآورم

(۴) به ترکستان اصلی شو برای مردم معنی

به چین صورتی تا کی پی مردم گیا رفتن

۶۱- کدام مورد برای تکمیل عبارت زیر، مناسب‌تر است؟

«من به قدر وسع خویش درین راه قدمی گذاردم و حجاب اختفا از چهره حقیقت کار برانداختم. اگر می‌خواهی که

گفته من در نصاب قبول قرار گیرد، و اگر نمی‌خواهی که بر حسب آن کار کنی،.....»

(۱) قَدْ تَبَيَّنَ الرَّشْدُ مِنَ الْغَيِّ - لَا إِكْرَاهَ فِي الدِّينِ

(۲) لَكَيْلًا تَأْسَوْا عَلَى مَا فَاتَكُمْ - وَلَا تَفْرَحُوا بِمَا آتَاكُمْ

(۳) لَقَدْ أَرْسَلْنَاكُمْ رَسُولًا مِّن رَّبِّكُمْ - رَبُّكُمْ عَلِيمٌ

(۴) فَإِنَّ خَلِيلَ الرَّجَالِ كِبُولٌ - كِبَا حِثِّ مَدْيَةٍ فِيهَا رِجَالٌ

۶۲- عبارت زیر در وصف کدام مورد است؟

«در پایان کوهی خفته بود عقده ذنب بر رأس افکنده تا آفتاب نظرها را از منظر کریه خویش پوشیده دارد.»

(۱) دیو (۲) مار

(۳) گرگ (۴) کفتار

۶۳- کدام مورد بیانگر مفهوم عبارت زیر است؟

«مراکب آرای جهان آرای ملجم به لجام هوای نفسانی گشته و سکر از تدبیر و تدبیر امیر و وزیر را فراغت داده و لشکر خواب عالم دماغ فرو گرفته.»

(۱) مرکب‌ها و قلم‌های آراینده جهان آراسته به زمام خواهش نفس از کتابت بازداشته شده و غرور و سرمستی، امیر و وزیر را از دیگران بی‌نیاز ساخته.

(۲) اسبان و مرکب‌های اندیشه‌های جهان آراسته با لگام هوای نفس، مهارگشته و سرمستی و نخوت امیر و وزیر را از هرگونه تفکر آسوده نموده.

(۳) جوهر اندیشه‌های جهان آراینده با لگام هوای نفس کشیده شده و سرمستی و شادمانی از تدبیرورزی مایه فراغت خاطر امیر و وزیر گشته.

(۴) اسبان و مرکب‌های اندیشه جهان آرای، با لگام خواهش نفسانی مهار شده و مستی، امیر و وزیر را از اندیشه بازداشته.

۶۴- در کدام مورد مفهوم عبارت مشخص شده درست است؟

(۱) فضل خدای از خلق دریغ ندارد. پیش از آنکه ناگاه امیر اجل کمین برگشاید و او را از سر تخت مملکت بر باید و رنج‌برد چندین ساله او به دست دشمنان دهد. (مدتی رنج بکشد و او را در دست دشمنان گرفتار کند).

(۲) در حضور خوش‌آمد او گوید و به هر نیک و بد که کند یا گوید صدق‌الامیر زند و مزاج او نگاه دارد و چون بیرون آید مساوی او گوید. (هنگام غیبت هم همان‌گونه درباره او بگوید).

(۳) بیشتر قضا به خدمتی می‌دهند، نه به اهلیت؛ به ضرورت هر که خدمتی دهد خدمتی گیرد. (به ناچار هر کس پیشکشی بدهد، منصبی می‌گیرد).

(۴) این معنی حاشا چون علت آکله باشد که در عضوی پدید آید البته اهمال نتوان کرد آن عضو را به تیغ جدا باید کرد تا آن علت به جملگی اعضا سرایت نکند. (این معنی به هیچ‌وجه مانند بیماری خوره نیست).

۶۵- مقصود از جمله زیر کدام مورد است؟

«وفود نجاج قلب و جناح او را تلقی واجب می‌داشت.»

(۱) ناامیدی و حرمان

(۲) موفقیت و کامروایی

(۳) انقیاد و فرمانبرداری

(۴) آزردن و دل‌شکستن

۶۶- عبارت زیر بر کدام مورد تأکید دارد؟

«ما را بر تو مشرف به کار نیست.»

(۱) اعتماد

(۲) آگاهی

(۳) وقوف

(۴) هوشیاری

۶۷- کدام مورد نشان‌دهنده مفهوم عبارت زیر است؟

«مبطنات دفاق را بر مرهفات عتاق برگزیده ... کمیت عتیق بر کمیت عتیق اختیار کرده.»

(۱) سخنان پوشیده و باریک‌بینانه را بر زنان باریک‌گردن رجحان داده، شراب کهنه را بر اسبان فرتوت سرخیال برگزیده‌اند.

(۲) نیزه‌های باریک‌میان را بر زنان مستور و پنهان ترجیح داده، اسبان کهر کارآزموده را بر اسبان سرخیال پیرشده برتری دادند.

(۳) زنان باریک‌میان ظریف‌اندام را بر اسبان لاغراندام نژاده ترجیح دادند، شراب کهنه را بر اسبان سرخ اصیل برتری بخشیدند.

(۴) شمشیرهای از نیام کشیده باریک را بر زنان پوشیده برتری دادند و اسبان کارآزموده را بر شراب کهنه رجحان دادند.

۶۸- عبارت زیر در وصف کدام شهر ماوراءالنهر است؟

«از بلاد شرقی قبه اسلام و در میان آن نواحی به مثابت مدینه‌السلام بود «که در وقت وضع نام شهر بُمَجِکْث» بوده است»

(۱) سمرقند

(۲) خوارزم

(۳) ترمذ

(۴) بخارا

- ۶۹- مفهوم عبارت زیر در کدام مورد به درستی آمده است؟
 «ورای این اجحافی نتواند بود که اتحاف کتاب من بنده را به چنین خداوندی باید که هر رقعهای از نتایج طبعش در حساب دبیران عالم کتابی است.»
 (۱) برای من مایه مباهات است که باید کتابم را به چنین کسی تقدیم کنم.
 (۲) برای من مایه ستم بسیار است که باید کتابم را به چنین وزیری تقدیم کنم.
 (۳) از اینکه باید کتابم را به چنین کسی تقدیم کنم مورد حسادت واقع شده‌ام.
 (۴) وزیر با اینکه خودش نویسنده بزرگی است از اینکه من کتابم را به او تقدیم کرده‌ام بسیار مسرور است.
- ۷۰- در عبارت زیر نویسنده راه نجات خود را در چه چیزی می‌داند؟
 «نیم شبی راه گرفته می‌راندم ... گرد بر گرد خویش ده پانزده سوار دیدم چون سوار به ساعد احاطت گرفته، دانستم که بی‌قطع حدود صفائح عبور از آن ورطه هائل ناممکن است.»
 (۱) باج‌دادن
 (۲) گذشتن از گردنه‌های سخت
 (۳) دست به شمشیر بردن
 (۴) برگه مأموریت خود را نشان دادن
- ۷۱- در کدام مورد مفهوم متناظر کلمات مشخص شده در عبارت‌های زیر که از مقدمه مرزبان‌نامه استخراج شده است، درست است؟
 (۱) و این دو کریمه را در حجرِ ترشیح و تربیت چنان برآوردم که راغبان و خطبان را به خطبتشان بواعث رغبت بادید آمد. (نظم و نثر)
 (۲) خواجه وجود و نقاوه کل ما هو موجود که رحمت از سنده خوابگاه استراحت اوست و رضوان از خزنه خلوت‌سرای سلوت او. (حضرت بی‌علت)
 (۳) و از قبیل رسائل مجموعی از مکاتبات منتجب بدیعی که به بدایع و روابیع کلمات و نکات مشحون است و گروهی آن را خود غنیه خوانده. (مقامات حمیدی)
 (۴) در آن حالت که شورش فترات عراق بدان زخمه ناساز که از پرده چرخ سفله‌نواز بیرون آورد، مرا با سپاهان افکند. (درگیری‌های اواخر دوره غزنویان با ترکان سلجوقی)
- ۷۲- کدام مورد توصیف مناسبی برای عبارت زیر است؟
 «دست حسد سرمه بیداری در چشم دمنه کشید و فروغ آتش خشم غیرت در مفرش وی پراگند تا خواب و قرار از وی بشد.»
 (۱) رَجُلٌ إِذَا مَا النَّائِبَاتُ غَشِيَنَهُ
 (۲) شَمِيْزٌ جَنَبِيٌّ كَأَنِّي مُهْدَا
 (۳) ضَرُوبًا بَلْحَيِيهِ عَلَي عَظْمِ صَدْرِهِ
 (۴) فَتَى لَمْ يُضَيِّعْ وَجْهَ حَزْمٍ وَ لَمْ يَبْتَ
- ۷۳- مفهوم کدام مورد متفاوت است؟
 (۱) گوش‌ها فرا حق وی رسید و برسید.
 (۲) حق باقی در رسم فانی چه پیوندد.
 (۳) لم یکن ثم کان را با لم یزل و لا یزال چه آشنایی.
 (۴) مأسور تمکین به هیئت تکوین چون رسد.
- ۷۴- مفهوم عبارت زیر چیست؟
 «اطفال شیرخواره را پستان منیت در دهان حیات نهادند و دایه از ابن دایه ترتیب دادند.»
 (۱) کودکان را به دایه‌ها سپردند تا آنها را شیر دهند.
 (۲) آنچه کودکان می‌خواستند به آنها دادند.
 (۳) کودکان شیرخواره را کشتند.
 (۴) کودکان را از شیر بازگرفتند.

۷۵- کدام مورد عبارت زیر را کامل می‌کند؟

«بهرام گور، در جایی که دلال شمشیر او در روزبازار معرکه ارواح را من‌یزید کردی.....»

(۱) متاع حیات عظیم ارزان بودی.

(۲) مواد زحمت اعدا را مندفع کردی.

(۳) رستم دستان پیش او داستان مردی خود نیارستی زد.

(۴) در خصم‌شکنی و دشمن‌فکنی بر مردان جهان فسوس کردی.

۷۶- کدام مورد بیانگر مفهوم عبارت زیر است؟

«اگر با این اجتماع اسباب کمالش شرف عصامیه با عظامیه ضم بودی و در بعضی احوال صحو و سکر اظهار آثار

لوم و دنائت نکردی او را عدیم‌النظیر شایستی گفتن.»

(۱) بزرگ بود اما در باده‌نوشی افراط می‌کرد و در مستی مرتکب معاصی می‌شد.

(۲) پاکدامن بود اما در کار استخوان خرد نکرده بود (بی‌تجربه بود).

(۳) هنر داشت اما اصل و نسب نداشت.

(۴) اصل و نسب داشت اما هنری نداشت.

۷۷- مفهوم عبارت زیر در کدام مثل به‌درستی بیان شده است؟

«هیچ مشاطه جمال عفو و احسان را چون زشتی جرم و جنایت کهتران نیست.»

(۱) ضدان لَمَّا اجتمعا حسنا

(۲) والصدُّ یبرزُ حسنه الضدِّ

(۳) إِنَّ الْحَسَانَ مَظَنَّةٌ لِلْحَسَدِ

(۴) وَ فِي الشَّرِّ نَجَاةٌ حِينَ لَا يَنْجِيكَ احسان

۷۸- معنی عبارت زیر در کدام مورد بیان شده است؟

«کسی بود که مموهات اقاویل او را لباس صدق پوشانیدی.»

(۱) کسی که قبول را دو منزل به استقبال اباطیل او فرستادی.

(۲) کسی که در اصلاح ذات‌البین دستبرد کفایت نماید.

(۳) کسی که با او از راه تماخره و تخجیل سخن گفتی.

(۴) کسی که اوصاف او را به راووق تجربت بپالودی.

۷۹- منظور از «صحیفه متلمس» در عبارت زیر کدام است؟

«مجیرالملک مکتوب او را که صحیفه متلمس بود بدو داد که اقرا کتابک.»

(۱) نامه درخواست (۲) نامه سرگشاده (۳) نامه سری (۴) نامه هلاک

۸۰- کدام مورد بیانگر مفهوم عبارت زیر است؟

«دیار دثار انوار و ازهار در سر گرفت.»

(۱) زمین پر از خوبی و بدی شد.

(۲) اوضاع زمانه دیگرگون شد.

(۳) زمین پر از گل و شکوفه شد.

(۴) روزگار نور و زهر را به هم آمیخت.

